

Felelős szerkesztő:
MURÁNYI JÓZSEF.

Főmunkatárs:
HERBOLY FERENC.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kassa, Kossuth-utca 16.

Fiókiadóhivatal:
Kassa, Fő-u. 45. (Breitner
papírkereskedés).

Telefonszám: 150.

NAPLÓ

KASSAI FÜGGETLEN NAPILAP.

Vidéki szerkesztőségek és
kiadóhivatalok:
Sárosvárm.: Eperjes, Bártfa
Szepesvárm.: Lőcse, Iglo.

Előfizetési árak:
Egy évre . . . 14 K — f.
Fél évre . . . 7 K — f.
Negyedévre . . . 3 K 50 f.

Vidéki előfizetőknek havonta
50 fill. bélyegköltéssel több.

Megjelenik mindennap
délután 5 órakor.

A fölvilágosodott utonállók.

Kassa, július 17.

Két nagy tábor néz egymással farkasszemét: a fölvilágosodottak és a reakcionáriusok pártja. Ezt a két nevezetet s a nevek alá foglalt egyéneknek oda való sorozását az iparossegédekből, még pedig meglehetősen fiatalokból alakult „fölvilágosodott” csoport állapította meg. E csoport magát szociáldemokratának nevezi, de persze képtelen a nemes eszme megértésére, annak átérésére s a kitűzött nemes cél elérésére olyan tevérekhez nyul, amelyek csak utonállók kezébe valók. Eddig csak lármáztak és szemérmetlen röpiratokat osztogattak az utcán, most azonban már — hogy megmutassák, miszerint ők az aszfalt urai — veszélyeztetik a személybiztonságot is. Csak az ő engedélyökkel mehet ezután az ember az utcára, ő tőlük kell megkérdezni, hogy melyik társadalmi osztályhoz bátorkodják az ember tartozni s milyen ruhát merészkedjék az ember magára öltetni.

Szombaton éjszaka egy vidéki urat kísért ki egy jogász és egy budapesti egyetemi hittanhallgató a vasutra s visszajövet a Kossuth Lajos-utcán találkoztak egy pár alakkal, akik e szókkal támadták meg őket: „Nézd a csuhást, ilyenkor jár az utcán!” A jogász azt felelte nekik, hogy mi közük ehez. No lett erre! Egyszerűen megragadták őket, de a jogász, hogy megmentse a papot, védekezésével magára vont a támadás teljességét és a papot megmentette a biztos tetteleg inzulustól. Egyszerre csak fölszaporodott a támadó „fölvilágosodottak” száma vagy 15-re s egy a jogász méltatlankodására nagy hangon kijelentette, hogy ő bizony „testestől-lelkestől szociáldemokrata.”

Ez, úgy hisszük, elég világosságot vet a dolgok mibenlétére. Tudjuk jól, hogy a nevezett világos fejű emberek elvi ellenségei minden vallásnak s így a papoknak is, de az már nem vág a szociáldemokrata eszmék körébe, hogy egy papot az utcán nyíltan megtámadjanak. Az ilyen szociáldemokratákról már a múltban elmondunk mindent s a jelen alkalmával is újra kimondhatjuk, hogy közönséges bitang az, aki ilyen tettekkel e szent eszmének csak árulója lehet. Nem vádoltuk meg akkor sem a pártvezetőséget, most sem, habár a múlt alkalommal a szemünkbe mondták, hogy a vezetőség utólag azonosította magát a szemérmetlen

tömeggel, azzal a csirkefogó haddal, mely ajkaira meri venni a szociáldemokrata nevet, mely ezen szent eszme köpenyébe burkolózva közönséges utonállóvá fejlődik s a legközelebb utcai botrányoknál és faragatlanságára valló aszfaltbetyárkodásai közepette nagy hangon hirdeti, hogy ő szociálista.

Azután jön a másik szemérmelenség. Mikor a rendőr megérkezett, egy része a fölvilágosodottaknak elszaladt, egy másik töredéknek meg szintén megcsappant a bátorsága és ijedtében azt hangoztatta egy-kettő, hogy ők keresztény szociálisták, jöttek megvédeni a papot. Hogy azonban ezek nem voltak keresztény szociálisták, azt nagyon jól tudjuk.

Mindezek után csak azt a megjegyzést fűzzük még a dologhoz, hogy nem részeg iparossegédek uralkodnak még a világon s hogy csakugyan a szellemi sötétségben szenvedő „fölvilágosodott” betyároknak nagyon jót tenne egy kis kancsuka. Ilyen durva kezekkel nyulni egy nemes eszméhez, ilyen bitangságokat elkövetni ezen nemes eszme megvalósítása érdekében, a legelső Afrikába való cselekedet, oda, az emberevők közé. Buta tömegnek ütleg kell, nem pedig nemes eszme piszkos szájába és mellő végtagjaiba.

Az ipar és a törvényhatóságok.

(Vörös László rendelete.)

— A „Napló” tudósítójától. —

Kassa, július 17.

A magyar ipar elhagyatott szomorú sorsát mi sem jellemzi jobban, minthogy folytonosan segíteni akarnak rajta — rendeletekkel. Kétségkívül ez is valami, de hát az aktákból még egyetlen műhelybe sem köszöntött be a jólét, valameddig a magyar közönség nem csinál belőle kötelességet, hogy magyar ipart istápoljon, nem is fog beköszönteni. Az új ipar pártoló rendelet, mely a törvényhatóságoknak kötelességévé teszi, hogy élénkebben érdeklődjenek a kereskedelem és ipar ügyei iránt, s tekintsenek szíjjel mi módon lehetséges az ipari életet segíteni — mint Kassa város polgármesteréhez leérkezett — a következő:

Az iparra és kereskedelemre vonatkozó ügyeknek már az alsó és középső fokon való helyes, a gyakorlati élet követelményeinek megfelelő ellátása szükségessé teszi az erre hivatott hatóságoknak az ipar és kereskedelem törvényes érdekképviseleti szerveivel való lehető sűrű érintkezést.

Mennél szorosabb lesz az ily érintkezés — szülte kapocs, annyival hasznosabb lesz az az iparra és a kereskedelemre nézve.

Eppen azért elengedhetetlenül szükségesnek tartom, hogy a törvényes hatóságok és az illetékes kereskedelmi és iparkamarák a lehető legközvetlenebb érintkezést tartsák

fenn, nevezetesen a törvényhatóságok vagy közegeik elbirálását igénylő ipari és kereskedelmi ügyekben a kereskedelmi és iparkamarák véleménye már előzetesen kikérjessék.

Egyenkint felsorolni mindazokat az ügyeket, melyekre ez vonatkozik, természetesen nem lehet, azt a törvényhatóságok érzékére kell bíznom, mindazonáltal célszerűnek tartom azok közül a fontosabbakat mégis fölemlíteni. Ezek: 1. iparfejlesztési tervek előkészítése és megvalósítása; 2. ipari szövetkezetek létesítése; 3. háziipar fejlesztésének és a háziipari készítmények értékesítésének kérdései; 4. ipari és kereskedelmi szakoktatási intézmények, műhelyek, tanfolyamok létesítése; 5. kivándorlási mozgalmak ellen teendő ipari és kereskedelmi intézkedések; 6. munkás és munkaadó szervezeteket érintő akciók; 7. közszállítási ügyek; 8. mindennemű ipari és kereskedelmi vonatkozású intézkedés kezdeményezése vagy jóváhagyása; 9. az ipart és a kereskedelmet érintő szabályrendeletek alkotása és törvényhatósági határozatok hozatala.

Ismétlem, hogy ezekben csak főbb vonásokban kívántam jelezni a szóban forgó ügyeket, melyeknek minden részletére kiterjeszkedni természetesen lehetetlen.

Nem forog fönn kétség aziránt, hogy a törvényhatóságok és kamarák között ilyen módon keletkező szoros kapcsolat a legüdvösebb eredményeket fogja felmutatni és hogy a kamarák szakszerű tanácsadása és utmutatása a törvényhatóságoknak a hazai ipar és kereskedelem érdekében kifejtett tevékenységét hatályosabbá fogja tenni, minél fogva fölhívom címet, hogy minden ily ügyben adjon alkalmat a területére illetékes kereskedelmi és iparkamarának, hogy véleményét előzetesen nyilváníthassa. Az esetben pedig, ha a törvényhatóságoknak ipari műszaki ügyekben van szüksége szakértő véleményre, ilyenek szolgáltatására mindenkor igénybe vehetik a törvényhatóságok a kerületi iparfelügyelőket, akik ilyértelmű utatást kaptak.

Odesszába hurcolt magyar leány.

(Orosz leánykereskedők áldozata.)

— A Napló tudósítójától. —

Kassa, július 17.

Egy magyar leány szerencsétlen sorsáról ad hirt az U. H. ma esti számában. Klein Heléna a leány neve. Másfél évvel ezelőtt még egy belvárosi varró-műhelyben álmódzott a boldogságról, míg az édes apja a Dohány-utcában foltozta a gombos cipőket. Mikor az öreg beteges Klein meghalt, Heléna az édesanyjával kivándorolt Berlinbe, ahol valami távoli rokonuk lakott. A leány itt művészi hajlamokat árult el és mindenáron színésznő akart lenni.

Persze, az nem ment olyan könnyen. Sőt egyáltalában nem akadt színigazgató, aki Klein Helénát szerződtette volna. Hosszas várakozás után azonban végre közelebb vélt jutni vágyaihoz. Egy Mortov József nevű ember és felesége állított be hozzájuk.

— Nekem — mondotta — színházam van Odesszában. Inkább az operettet kultiválom és ennek keretében szeretném meghonosítani a magyar dalokat. Azt tapasztaltam ugyanis, hogy a közönség valósággal

bomlik az orfeumokban és santánokban a magyar nótá után. Miután hallottam, hogy kegyed, kisasszony, magyar: ezért hajlandó lennék kegyedet szerződttetni. Egyelőre nem adhatok sokat. Havi százötven rubel fizetése lesz. Ez a fizetés azonban — ha a közönség tetszését meg tudja nyerni — fokozatosan emelkedni fog.

Anyja és leánya nem tudott hová lenni az örömtől. Nyomban aláírták a szerződést és elhatározták, hogy egy hét múlva utaznak. A direktor ur pedig — hogy minden kételkedést eloszlasson — nyomban odaadta Helénának egy havi fizetését. A kitűzött napon elutaztak. Mortov József a magyar lányon kívül még hét különböző nemzetiségű leányt vitt magával.

Mikor Odesszába érkeztek, a Grand Hotelben szálltak. Itt néhány napig szindarabokat próbáltak és énekeltek. Hanem egyszerre csak elegáns urak jelentek meg közöttük, akik úgy viselkedtek, hogy a leányok nyomban tudták, hová jutottak. Nem volt ösmeretségük, nem volt segítségük — tehát belenyugodtak sorsukba.

Csak Klein Heléna nem tudott megnyugodni. Valahogy sikerült neki egy sürgőnyt föladni az édesanyja címére, amelyben röviden elmondotta, hogy mily alávaló módon csalták törbe.

Kleinné Berlinben fűt-fát megmozgatott, aminek azután az lett az eredménye, hogy az odesszai német konzul segítségével kiszabadították a leányát. Tegnap érkezett meg Berlinbe Klein Heléna — súlyos betegen és kiábrándulva. . .

Tarkaságok.

Állítólag egy kassai fiatal ügyvédet terhel ez a tréfa. Mentőkörülmény — a kánikula.

Mikor néhány nappal ezelőtt megnyitotta ügyvédi irodáját, találkozik egy barátjával.

— Nos? Hogy megy?

— Sehogy! Ügyetlen vagyok!

Egy hét múlva ismét találkoztak.

— Nos? Hogy állunk?

— Szót se érdemel. Együgyű vagyok.

A jó barát vállat vont és távozott. Nem sokára ismét találkozunk.

— Nos? Hogy ityeg a fityeg?

— Ah, barátom . . . ügyes vagyok!

— Ej, de különösen beszélsz! Ügyetlen, együgyű, ügyes . . .

— Nem érted? Pedig egyszerű. Mikor az irodámat megnyitottam, egy ügyem se volt, tehát ügyetlen volt, később kaptam egy, de csak egy ügyet, tehát lettem együgyű; most már sok ügyem van, tehát ügyes vagyok.

— A barát rémülten menekült.

☆

König Péter, a kassaiak népszerű zeneköltője, az országszerte ismert jeles művész amint csak szerét teheti a tiszamenti metropolisból Szegedről Kassára szalad. Ismeri itt mindenki a villogó szemű, hegyes szakállú, apró emberkét, akinek a menyivel kevesebbet adott a természet hódító külsőből és természetből, annál jobban megáldotta a teremtő erős genialitásával. Most is, vakációját Kassán tölti. Persze mindenfelől üdvözlő baráti kezek nyulnak feléje s köszöntik barátságosan. El nem marad a kíváncsi kérdezősködés sem. Egyik kassai íróember megszólítja:

— No, König mester, jobb Kassán mint Szegeden.

Péter ideges hanghordozásával felel:

— Ta fiuk . . . persze jop, jop, itt legalap kibeszélhetek makam magyarul.

Na, wie geht es dir?

☆

Kassán nyaraló színészek beszélnek. A Komjáthy társulatánál a fiatal színészek nagyon felbuzdultak, mindenki jobbat akart produkálni.

Különösen a hős kötötte az ebet a kárhoz.

— Te, szólt a másik színészhez: a páros jelenetünknel jól vigyázz, mert új színeket, új ötleteket viszek a szerepembe. Tudod, mikor te átadod a méregpoharat, én felkacagok, aztán megkaplak, fojtogatlak, a földhöz váglak, arcul köplek . . . Milyen hatásos lesz! Ugy-e pompás ötlet?!

— Nagyszerű! — felelt a másik, de nekem támadt egy új ötletem. Mikor te engem fojtogatni kezdesz, úgy pofon teremtelek, hogy még a karzaton is megsiketülnek a csattanástól! Ez is hatásos lesz.

LEGUJABB.

— Távirati és telefonhírek. —

A lipótszentmiklósi választás.

Liptószentmiklós, jul. 17. (S. t. t.) A képviselőválasztás ma reggel kezdődött a legnagyobb rendben. 12 órakor Lányinak 153, Sztodolának 356 és Thuránszkyknak 10 szavazata volt.

Lányi igazságügyminiszter levélben válaszolt azokra a lapokban megjelent fölszólításokra, hogy lépjen vissza a jelöltségtől. Levelében írja, hogy ő csak a választók bizalmából fogadta el a jelöltséget; meggyőződése szerint úgy kellett cselekednie a nemzeti ügy érdekében, mert ellenkező esetben elősegítette volna a nemzeti ségi jelölt győzelmét.

Nemzeti ellenállás.

Budapest, július 17. (Saj. t. táv.) Pestmegye mai rendkívüli közgyűlésén Gullner Gyula indítványára egyhangulag bizalmatlanságot szavaztak a kormánynak.

Deés, július 17. (Saját tud. táv.) Szolnokdobokavármegye közigazgatási bizottsága Fejérváry báró kinevezéséről szóló leiratát tudomásul vette és irattárba helyezni határozta.

A vezérlő-bizottság ülése.

Budapest, július 17. (Saj. t. táv.) Politikai körökben nagy érdeklődéssel várják a vezérlő-bizottságnak ma délutáni tárgyalását. Délben a vezérlő-bizottságnak valamennyi tagja már Budapesten volt.

Szachalin birtoklása.

Budapest, július 17. (Saj. t. táv.) Tokióból jelentik, hogy a japánok teljesen biztosították maguknak a Szachalin szigeten az uralmat. Számos orosz elfogtak és sok ágyunak birtokába jutottak.

Az orosz forradalom.

Varsó, július 17. (Saj. tud. táv.) Tegnap este, midőn egy utcán a tüntető tömeget fölszólították, hogy oszljon szét, a tömeg nem engedelmesskedett, mire a kozákok megtámadták. Egy házból azonban bombát vetettek a kozákok közé; most a kozákok megostromolták a házat és 13 lakót megöltek.

Lemberg, jul. 17. (Saj. tud. t.) Orosz-Lengyelország minden községében éjjel-nappal katonák cirkálnak és megakadályoznak minden gyülekezést; aki csak legkevésbé ellenszégül, irgalmatlanul járnak el vele szemben.

HÍREK.

— **Kanonoki kinevezés.** Bihari Emánuel pcsolinai gör. kath. espereslelkész a király az eperjesi székeskáptalan tiszteletbeli kanonokjává kinevezte.

— **Jáhl Gusztáv áthelyezése.** Sajnálattal értesülünk, hogy nemes Jáhl Gusztáv, altábornagy, honvédkerületi parancsnokot a legközelebbi napokban Szegedre helyezik át kerületi parancsnoknak, s helyébe egy budapesti dandárparancsnokot léptetnek elő. Igazán sajnáljuk, hogy e derék magyar katona eltávozik körünkől, sajnálja az egész honvédség is, mert szigorú katonássága mellett is igazi atyja volt a legénységnek. Áthelyezését a rendeleti közlöny e heti száma fogja hirdetni.

— **Személyzeti ügyek a Ksodnál.** Szent Ignác állomási főnök Liptó-Ujvárról mint állomási főnök Liptó-Szent-Miklósról, Floch Antal állomási főnök Rajecről mint állomási főnök Liptó-Ujvárra, Bitsánszky Géza állomási főnök Batizfaluról mint állomási főnök Rajecre, Guts Lipót hivatalnok Zsolnáról mint állomási főnök Batizfalvára helyeztetett át.

— **A primadonna férje és leánya.**

Az itteni rendőrséghez érdekes, rendkívül pikáns följelentés érkezett. Egy városbeli uriaszony tesz benne följelentést, hogy férje megszökött első házasságából származó 16 éves leányával. A szerencsétlen, még mindig szép asszony lánykorában több vidéki színpadnak volt primadonnája, ezelőtt hat évvel lett mostani férjének felesége. Hat évig teljes boldogságban éltek. Időközben a leánya gyönyörű hajadonná serdült s a leány — mint utólag kiderült — beleszeretett mostoha apjába, aki nem hagyta viszonzatlanul a leány szerelmét s eddig ismeretlen helyre szöktette.

— **Ügyilkos tolvaj.** Az ujhelyi csendőrségnek egyik járőre a napokban Nagykatán elfogta Tóth Józsefnét, egy tolvaj asszonyt, aki akárhányszor bejött Sátoralja-Ujhelybe, mindannyiszor lopott tárgyakkal megrakodva tért haza. A tolvajról előbb bekísérték Csarnahóra, ahol a kuthoz érkezkedett azzal az ürügyvel, hogy szomszúságát kívánja oltani. Alig ért a falu kuthoz, hirtelen bele etette magát. Célját azonban el nem érte, mert a kutban alig volt víz és így csak több, kevésbé súlyos természetű zuzódást szenvedett testén. Ápolás végett az ujhelyi „Erzsébet” kórházba szállították.

— **Dandárgyakorlatok.** Augusztus hó 30. és 31-én Siroka és Kluknó községekben dandárgyakorlatok lesznek, melyen a dandárhoz tartozó eperjesi 67-ik gyalogezred iglói és kisszebeni zászlóaljával együtt és a lőcsei 85-ik gyalogezred vesz részt.

— **A kassai kereskedelmi és iparkamara legközelebbi mult ülésén kötelességének tudatában, igen szép intézkedéseket terjesztett elő az elnökség, melynek minden sorából kiviláglik, hogy hivatásának magaslátán áll és mindent elkövet az ipar és kereskedelem fölvirágoztatása érdekében. Egy pont azonban nagyon is furcsán hangzik az előterjesztésben, nevezetesen az, hogy ezután a felső kereskedelmi iskolákba csak jeles és jó bizonyítványos tanulók vétessenek föl. Hát hiszen ajánlatos volna, ha minden pá-**

lyára csak a jó előmenetelűek mennének, de ez teljesen kivihetetlen először azért, mert nem mindig a jeles bizonyítvánnyal rendelkező ember állja meg helyét az életben, akárhányan vannak, kik elégségesek kel csinálják a középiskolát, sőt a főiskolákat is és mégis nagyon jó ügyvédek, orvosok, tanárok és mérnökök válnak belőlük; másodsor meg azért, mert a főbb lépésre az elégséges is ép úgy jogosít mint a jeles; harmadszor meg: mert a kereskedelmi iskolák semmivel sem fontosabbak, mint a más középfokú iskolák, ahová pedig a kamara szerint léphetnek elégségesek is. Szép tehát az elv, amelyből kiindulva a kamara ezt ajánlotta a miniszternek, de nem szabad az önmaga szakmáját senkinek sem annyira tulbecsülni, hogy ez a más társadalmi állások rovására történjék. Első sorban tegyen az egész társadalom lépéseket, hogy a legfelsőbb fokon szüntessék meg azon anomáliát, mely szerint a tudori vizsgálatra jelentkezők ismételtnek. Sokan kétszer is bukhatnak a szigorlatokon s mégis végre megkapják a doktori oklevelet. Ez igazán nem felel meg a tudományos fokozat legmagasabb pontjának.

— **Bohémmulatság.** Igen kérem, bohém mulatság volt tegnap a Lajos-forrásnál. Bohém annyiban, hogy amit ígértek, azzal nem törődtek, hogy be is tartsák. Így például plakátot ragasztottak ki, hogy Palásthy Sándor is részt vesz a mulatságon és szórakoztatni fogja a közönséget. A bohém szava nem szentírás — tehát Palásthyt nem is találta ott a közönség. Ezenkívül pompás énekszámokat és táncokat helyeztek kilátásba. Hogy elmaradt ez is bohém tempó. Csak egyben nem voltak bohémek, tudniillik, hogy a belépti díjat hűségesen beszédték a közönségtől. Ami elvégre haszon, mert legalább olvasni fogjuk, hogy az országos színi egyesület javára, a melynek egisze alatt rendezték a mulatságot, mily összeg jutott a mulatság jövedelméből.

— **A Rákóczi nóta szerzője.** A régi és szép Rákóczi-nóta, amelynek hangja forradalmakat támasztott, s amelynek viharos hullámzó üteméből ma is átérzik valami a régen elmúlt szabadságharcok levegőjéből, — már sok vitát idézett elő, hogy ki az induló szerzője. A hagyomány szerint a nóta-tát Barna Mihály cigány, a fejedelem udvari szerzője költötte. Ugyanez a Barna, aki a Munkácsról 1711. év február 18-án távozó fejedelmének az ismert szavakat mondotta:

— Mégysz, mégysz fölséges fejedelem, itt hagyod a vagyont és keresed a nincsent.
Ez a Barna már Thökölynek is udvari zenésze volt. Vannak azonban, kik Cinka Ferencet és Sándort, a híres Cinka Panna testvéreit tartják a nóta szerzőjének. A két testvérmuzsikuszintén követte a fejedelmet a bujdosásba, de 1735-ben a szabadsághős halála után visszaköltöztek hazájukba és Somogy vármegyében telepedtek meg.

— **Lófark-lopás** Legutóbbi időben ismételve előfordult, hogy a kisebb szállodákban megszálló idegenek lovainak farkát levágják. A múlt héten a Nyúl-vendéglőben 3 lovat csonkítottak meg. Tegnap este Presztli vendéglőjében 2 lovat akart meglopni Magyar Dániel, pamlényi 40 éves kocsis, azonban rajtérték. Az egyik lónak farkesgolyóját is levágta. Magyar már 8-szor volt büntetve vagyon elleni bűncselekményért. Most áadták a kir. ügyészségnek.

— **Pusztító vihar.** Agárd zemplénygyei községben — mint tudósítónk jelenti — tegnapelőtt nagy zivatar volt, sűrű villámcsapásokkal. A villám három embert agyonsújtott.

— **A jó barátok.** Trohanovszki Lugo-mért társai Havrilla János és Hoppely István munkások e hó 15-én kivitték a mezőre, ott pálinkával leittatták, majd óráját és láncát, valamint 8 kor. pénzét és tárcáját elidegenítették tőle. Tegnap megfogták a tetteseket s náluk az ellopott tárgyakat megtalálták.

— **Nemzetközi vivóakadémia a Szepességen.** Salamon Sándor lőcsei okleveles vivómester legközelebb nemzetközi vivóversenyt rendez, melyen az ország valamennyi nevesebb vivója részt vesz. A mester 25 tanítványával erősen készül a versenyre.

— **Tolvaj cseléd.** Burger Gellért házból évek óta elsikkadt pénz, aranyóra és szövetáru. Pár nap előtt pénzkészletéből 40 kor. tűnt el. Gyanuba fogta a cselédjét, Jaczkovszki Máriát és följelentést tett ellene. A vizsgálatnál kiderült, hogy csakugyan ő a tolvaj, mert a 40 koronát szoknyájába bevarrva megtalálták. Most az ügyészség börtönében várja büntetését.

— **Halálozás.** Fancsali és proszéki Joób Gusztáv, Abauj-Tornavármegye nyugalmazott főszámvevője 73 éves korában ma reggel meghalt.

— **Világraszóló márványbánya Erdélyben.** Nagyszerű bányafelfedezésről értesítik lapunkat Fogaraszvármegyéből. Arról van szó, hogy Fogarasban Árpás község határában világraszóló, hatalmas márványbányát fedeztek fel, amely ugy gazdagság, mint minőség tekintetében a világ legelső bányájának mondható. Csodásan tiszta, ezretlen carrara statuaris és bianco pain márvány fekszik e bányában olyan hatalmas tömbökben, mint sehol máshol a világon. A márvány teljesen érett s milliókra rug az az érték, amely a bányában fekszik.

— **Fürdőélet.** Az idei szezonban Ujtátrafűrednek 593, Iglófürdőnek 327, Csorbafürdőnek 1059, Barlangligetnek 376, Bártfafürdőnek 1553 vendége volt.

— **Nagy tűz a Szepességen.** Szepes-Remete községben — mint tudósítónk jelenti — a napokban nagy tűz volt, a melynek egész utca sor lett az áldozata. Elpusztult a csendőrlaktanya és vele együtt huszonkilenc lakóház és a melléképületek. A kár meghaladja a 120.000 koronát, a melyből csekély rész térül meg biztosítás útján.

— **Gyufa a gyermek kezében.** Nagytárkány községben egy felügyelet nélkül hagyott gyermek a eszűben játszott. Játék közben a zsebében levő gyufa meggyulladt, mire azt a megijedt gyermek eldobta a szalmába. Ez tüzet fogott s mivel a község lakosai az aratási munkálatokkal vannak elfoglalva s így kezdetben oltásról szó sem volt, a tűz gyorsan terjedt s rövid idő múlva 4 ház és a melléképületek lángban állottak. Szerencsére szélszél volt, így a közbeeső két cseréppel fedett ház meggátolta a tűz tovaterjedését. E szerencsés körülmény nélkül egy egész utcasor elpusztult volna. Emberben, állatban kár nem esett. A kár nagy része biztosítás útján megtérül.

— **Amerikai ujságíró bravur.** Az amerikai ujságírás, amelynek az az alapelve, hogy a gyorsaság nem boszorkányság, a politikai és társadalmi kérdések feszegetése helyett a gyors hírszolgálatra és a nagy tudósításokra helyezi a fősúlyt. A hírszolgálat tekintetében az amerikai Associated Press a legtükrösebb. Ennek az ügynökségnek Amerika minden helységében van állandó tudósítója, munkatársainak összeköttetése pedig mindentüvé elér. Saját kábeljei lehetővé teszik, hogy az európai eseményekről is azonnal hírt szerezzen. Az ügynökség csodás bravurjai felől érdekes dolgokat mond el az amerikai Century Magazine. Amikor Mac Kinley elnököt lelőtték, az Associatednek egyik munkatársa véletlenül jelen volt. Rögtön megtelefonálta a hírt, annak minden részletét az ügynökségnek, aztán pedig elvágta a telefonvezetékét, úgy hogy más nem is telefonálhatta meg a new-yorki lapoknak a merényletet.

A martiniquei katasztrófa idejében, a mikor a Pelée tüzhányó hegy forró lávája az egész szigetet elpusztította, egyedül az Associated Press tudott eredeti tudósításokat közölni, amelyet munkatársai azonnal, a helyszínről kábeleztek New-Yorkba. XIII. Leó haláláról előbb tudtak New-Yorkban, mint Európában. A pápa halála után kilenc perccel az Associated Press-nek már tudomása

volt az egyház gyászáról, mert még a haldoklás folyamán sikerült az ügynökség római munkatársának, gazdag jutalom ellenében megnyerni az egyik komornyikot, aki amikor a halál bekövetkezett ezt az ablakra tett égő gyertyával jelezte. A tudósító persze rögtön kábelezett és tizenegy perccel később Amerikaszerte nyomtatták a rendkívüli kiadásokat. A pápa halála után összeült a konklave, hogy új pápát válasszon. Noha külön elfalazott helyiségben folyt a választás, az Associated naponként bő tudósítást adott a bibornokok gyülekezetében törtétekről. Itt egy postagalamb segítette a zseniális ügynökséget. A postagalambot egy pápai gárdista csempészte be magával, amikor őrt állott a konklave előtt. Kihallgatta a tanácskozást, azután pedig a galambnak fehér szárnya alá kötötte a tudósítást, a melyért aranyakat fizettek neki és amelyeket aztán szabad fantáziával tett minél érdekesebbé az ügynökség római tudósítója. Amint látható, roppant ügyesek az amerikai ujságírók. Minden sikerül nekik, kivéve talán azt a csekélységet, hogy fenti dolgokat mi józan európaiak el is hisszük nekik.

Érdekes események.

(Hirek mindenfelől.)

Kassa, július 17.

A Simplon-alagut. Bernből sürgönyzik, hogy a szövetségi tanács elhatározta, hogy Svájc résztvesz a jövő évben a Simplon-alagut megnyitása alkalmából rendezendő nemzetközi kiállításon. Főbiztossá Sinea tessini városi tanácsost nevezték ki.

Elsülyedt hajó. Brémából jelentik, hogy egy Ville nevű kutter elsülyedt, tíz embere elpusztult a Bismarck mentőbarkákkal együtt.

Gyilkos villám. Basel szomszédságában három mezőn dolgozó embert a villám agyonütött, másik háromat súlyosan megsebesített.

A volt spanyol miniszterelnök betegsége. Madridból jelentik, hogy Villaverde volt miniszterelnök súlyosan megbetegedett.

Az alkohol áldozata. Eitner Sebestyén Beregszegen rengeteg pálinkát fogyasztott el. A nagy melegben a sok pálinkától szívszélhűdést kapott és meghalt.

Öngyilkosság. Lamecska János szobotisti lakos felakasztotta magát.

Kirabolt huszárönkéntes. Debrecen mellett egy csárdában kirabolták gróf Eszterházy Pál huszárönkéntest. Együtt mulatott az ott levő aratókkal s ezek közül kettő, Nagy Lajos és Varga István ellopta az önkéntes 1200 koronát érő briliáns-gyűrűjét, egy ezüsttárcát és egy ezerkoronás bankjegyet. Letartóztatásukkor megtalálték náluk a gyűrű kivételével az elveszett holmit.

Élő fáklya. Várad Pál nagydisznódi kovács-legény ruhája lángot kapott egy a kohóból kipattanó szikrától és súlyos égési sebeket szenvedett.

Vérmérgezés. Özv. Volcker Ottóné kecskeméti uriaszony egy rozsdás késsel megvágta a kezét, vérmérgezést kapott és meghalt.

Leforrázott gyermek. Szári Antal temesvári lakos 13 hónapos kis fia magára borította a forró vízzel telt teknőt, most haldoklik.

Tűz a gyufagyárban. A temesvári gyufagyár szárítótornyában felhalmozott gyufaszárkötegek a nagy hőség következtében meggyuladtak. A tűzörség eloltotta.

Halál aratás közben. Maros község határában Fehér András arató napszurás következtében összerogyott és meghalt.

Meghalt a vásáron. A gyulai vásáron Gera Ferenc hetven éves makói gazdálkodó hirtelen meghalt.

Öngyilkos aggastyán. Tóti községben pillanatnyi elmezavarásban felakasztotta magát Gombos János 75 éves aggastyán.

Agyonnyomta a szénaboglya. A szerbcsanádi uradalomban egy szénaboglya agyonnyomta Stancsu Jován napszámot.

KISHIRDETÉSEK.

Ezen rovatban minden szó egyszeri beiktatása 4 fillér, vastagabb betűkből 8 fillér. A kishirdetések előre fizetendők. Hirdetéseket felvesz a „NAPLO” kassai független napilap kiadóhivatala:

Kassa, Kossuth Lajos-utca 16. szám.

Akinek

ismerettség híján

házasra, nevelőre, üzletvezetőre, könyvelőre, segédre, ispánra, gazdatisztra, kulcsárra, vinczellőre, kertészre,

kulcsárnőre, gazdasszonyra, szakácsnőre, szobaleányra, házi- vagy irodaszolgára, pénzeszterre, házmesterre, stb.-re van szüksége

Aki

eladni kíván

butort, zongorát, bort, gyümölcsöt, gabonát,

üzletet, műhelyt, lakást stb., vagy

Aki

bérbeadni kíván

birtokot, házat, vadászterületet,

halászatot, telket, kocsit, lovat.

Aki

mindezeket vétel vagy bevétel céljából keresi.

Aki

valamely állást betölteni kíván, legbiztosabban érte, ha a

„NAPLO”

kassai független napilap kishirdetési rovatát használja.

Egy angol „CULOSTYLE” írógép, keveset használt, olcsón eladó. Cím a kiadóhivatalban.

Beres Béla vendéglője
Flórián-fürdő, Mária-utca 4. szám.

Minden kedden katonazene, minden csütörtökön és vasárnap **Hadi Pista** teljes zenekara hangversenyez. **Tányérozás nincs.**

Friedmann D.

szobafestő és fénymázoló
KASSA, Deák Ferenc utca 10.

Elvállal minden e szakba vágó épület- és egyéb szobafestést, fénymázolást izléses kivitelben gyorsan és jutányosan.

Policzer József

épület- és műbádógos
KASSA, Fő-utca 52. (Lakatos-utca sarok.)

Elvállal minden e szakba vágó épület- és díszmunkákat. Javításokat gyorsan, pontosan és jutányos ártért eszközöl.

Férfi-ruhák tisztítását és javítását a legjutányosabb ártért vállalom. Kivánságra a ruhát **24 óra alatt is rendbe hozom. Viselt ruhát a legmagasabb ártban veszek.** Alkalmi ruhák vasalását 5 óra alatt végzem el.

FISCHER MÓR

KASSA, Szepsi-ut 22. szám. (Lówy-féle ház.)

Petrik István

fa- és márványutántat-festő (specialista), díszszobafestő és mázó KASSA, Fő-utca 91. szám augusztus 1-től Fő-utca 104. szám alatt.

Elvállalja az oltárok, szószékek, keresztelő-kutak, továbbá szállodák, disztermek, vendéglők, kávéházak, urasági lakások, stb. festését, aranyozását, valamint műmárványozását a leggyorsabbtól a legművészebb kivitelig, a mai kor igényeihez mérten. Különösen ajánlja fa- és márványutántatását, amely családiaság hű; fára, pléhre, kőre és falra egyformán fest.

Kiadó: **Murányi József.**

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy **könyvkereső, doboz-készítő, valamint díszmáru-műhelyemet** Szegefű-utca és Deák Ferenc-utca sarok alá helyeztem át.

Ajánlom műhelyemet a n. é. közönség, hivatalok, hatóságok, lelkész és ügyvéd urak b. figyelmébe, minden e szakmába vágó munkákra. Szolid és pontos kiszolgálásért, méltányos ártért szavatolok.

Miután műhelyemet a legmodernebb berendezésekkel és gépekkel szereltem fel, képes vagyok nagybecsű megrendelőimet minden tekintetben teljesen kielégíteni.

Kitünő tisztelettel

Tkalecz Szaniszló.

Lukács Sándor

épület-lakatos és sodronyfonó-mester
KASSA, Imaház-utca.

Elvállal és készít e szakmához tartozó munkákat, ugyminc épületvasalásokat, mindennemű vasrúcsokat, ágymatracokat és hármily sodronyfonatokat, ugyszintén sodronykerítéseket.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy Fő-utca 66. sz. a. egy, a mai kornak megfelelő, modern berendezéssel ellátott

vegytisztító-intézetet

nyitottam.

A következőkben van szerencsém legjutányosabb ártaimat feltüntetni:

Egy férfi-öltöny	2—K
Felöltő	2—
Tiszti nadrág	—80—
„ zubbony	1—20—
Keztyű	—20—
Nyakkendő	—20—

A tisztítandó ruhákat kívánatra a háztól elviszem és tisztítás után visszazállítom. Értesítés levelező-lapon. Vidéki megrendelés 5 koronán felül bérmentve

Szíves pártfogást kér

DRECHSLER MÁRIA
KASSA, Fő-utca 66. sz. a.

A Mészáros-utca 6. szám alatt egy földszinti szalónlakás, 4 utcai szobával, hálófülkével, előszobával és konyhával augusztus 1-től kiadó.

Ugyanott egy csinosan butorozott utcai szoba előszobával szintén augusztus 1-től kiadó.

Két jó házból való fiu
tanulónak felvétetik

Haesler Testvérek
(ezelőtt Lányi Gusztáv) vaskereskedésében Lőcsén.

Alapítottatott 1844.

Alapítottatott 1844.

KASSAI TAKAREKPÉNZTÁR

a székesegyházzal szemben, saját házában.

Takarékbetétek könyvecskére és folyó-számlára. Váltak és kisorsolt értékpapírok leszámítolása, beszedése.

Kölcsönök váltóra, házra, földbirtokra, értékpapírokra és folyó-számla alakjában.

Értékpapírok, okmányok, ékszer megőrzése.

Váltóüzletében értékpapírok, külföldi pénzek vétele és eladása tőzsdei árfolyam szerint.

Közbenjárás katonai házassági óvadékok letételénél.

Külföldi és vidéki szelvények, chequek beváltása és beszedése.

Osztálysorsjegyek eladása.

Hítellevelek és pénzáttalás bármely külföldi városba csekély díj mellett.

Safe Deposit pénzszekrények.

Postai megbízások azonnal elintéztetnek és fölvilágosítások készséggel adatnak.

45

Nyomatott VITÉZ A. ut. könyv-, kő- és műnyomdájában Kassán. 1905.

Azelőnyösen ismert
KORN-féle

tyukszemirtó

három napi használat után tyukszemet és bőrkeményedést eltávolít.

1 üveg ára 1 korona.

Kapható: 311/f.

KORN VILMOS

gyógyszertárában EPERJES.

Vidéki megbízások postafordultával eszközöltetnek.

Hirdetések

a „NAPLO” számára felvétetnek a kiadóhivatalban, Kossuth Lajos-utca 16. szám alatt.

Csak e hó végéig!

Keleti bazár

konstantinápolyi, flumei, tri-eszti keleti import
Főutca 65. KASSA Főutca 65.

Valódi perzsa szőnyegek, dísztárgyak, japán vázák, teáskészletek, tálcák, dekoráló nippel. A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kéri a tulajdonos. — Szabad bemenet vévés kényyszer nélkül.

Bronztárgyak és tengeri kagylók nagy választékban.

J. B. Daánt.

Csak e hó végéig!

Csak e hó végéig!

Csak e hó végéig!